

Thema: de Grieken

lesideeën

Inhoud

Voor wie is deze lessenserie bedoeld?

Les 1: het Griekse alfabet

Les 2: de Griekse democratie

Les 3: de Griekse mythologie

Les 4: de Olympische spelen

Les 5: Griekse beeldhouwkunst

Voor wie is deze lessenserie bedoeld?

Deze lessenserie is gemaakt voor leerlingen in leerroute 3 of hoger van het landelijk doelgroepenmodel. Dit zijn leerlingen met (minstens) groep ¾ als functioneringsniveau. De lessenserie is geschikt voor leerlingen met enige lees/letterkennis.

Landelijk Doelgroepenmodel GO (versie voortgezet onderwijs)								
Profiel		1	2	3	4	5	6	7
Totaal IQ		< 20	20 – 34	35 – 49	50 – 69	70 – 89	90 – 110	> 110
Indeling inspectie		< 35		35 – 49	50 – 69	70 – 79	80 – 89	90 – 110
Ontwikkelings-niveau	Sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeer forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand	Enige achterstand	Zeer geringe achterstand	Geen achterstand
	Executieve functies	Zeer forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand	Enige achterstand	Zeer geringe achterstand	Geen achterstand
	Communicatie	Zeer forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand	Enige achterstand	Zeer geringe achterstand	Geen achterstand
Didactisch functioneringsniveau				FN E3-E4	FN M5-E6	Referentieniveau 1F Onderdelen 2F	Referentieniveau 2F	Referentieniveau 3F/4F
Leerstandaard		Plancius VSO niveau 2	VSO niveau 6	VSO niveau 9	VSO niveau 12	VSO niveau 14	VSO niveau 16	Eindtermen VO
Ondersteunings-behoeften	Sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel/ matige intensiteit	Op afspraak/ lichte intensiteit	Geen extra ondersteuning
	Leren en ontwikkelen, incl. executieve functies	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel/ matige intensiteit	Op afspraak/ lichte intensiteit	Geen extra ondersteuning
	Communicatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel/ matige intensiteit	Op afspraak/ lichte intensiteit	Geen extra ondersteuning
	Fysieke situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel/ matige intensiteit	Op afspraak/ lichte intensiteit	Geen extra ondersteuning
	Medische situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel/ matige intensiteit	Op afspraak/ lichte intensiteit	Geen extra ondersteuning
Uitstroombestemming		Belevingsgericht	Taakgericht	Arbeidsmarktgericht Beschut werk	Beschut werk Arbeid	Arbeid MBO Entree	MBO 2-3-4	MBO 3-4 HBO/WO
Uitstroomrichting		Dagbesteding			Arbeid		Vervolgonderwijs	

sectorraad.go
voor gespecialiseerd onderwijs

Bron: [Doelgroepenmodel-Voortgezet-onderwijs-2023.pdf](#)

Les 1: Het Griekse alfabet

Dit is een introductieles, de leerlingen maken kennis met het Griekse alfabet. Ook komt er een stukje taal aan bod. Leerlingen herkennen symbolen en kunnen die koppelen aan een klank of een Nederlandse letter.

Inleiding / voorkennis ophalen	Wat weten de leerlingen al van de Grieken? Om het onderwerp te introduceren kan je samen een mindmap maken, vakantiefoto's laten zien of een filmpje kijken.
lesdoel	Ik leer hoe ik mijn naam moet schrijven in het Griekse alfabet.
instructie	Laat een afbeelding zien van het Griekse alfabet en spreek de letters uit. Oefen de uitspraak met de leerlingen en vertel met welke Nederlandse letter de letter vergelijkbaar is. Laat de leerlingen de letters op het bord schrijven.
verwerking	Geef de leerlingen een blad met daarop de Griekse letters en de Nederlandse equivalent. Laat de leerlingen hun eigen naam schrijven in het Griekse alfabet. Lukt dat goed? Schrijf eens een zin op het bord in Griekse letters. Wie kan ontcijferen wat er staat?
materiaal	Schema van het Griekse alfabet

Hoofdletter	Kleine letter	Griekse uitspraak	Nederlandse uitspraak
A	α	alfa	a
B	β	beta	b
Γ	Γ	gamma	g
Δ	δ	delta	d
E	ε	epsilon	e
Z	ζ	zita	w
H	η	ita	z
Θ	θ	thita	ë
I	ι	jota	i
K	κ	kappa	k
Λ	λ	lamdha	l
M	μ	mu	m
N	ν	nu	n
Ξ	ξ	xi	ks
O	ο	omikron	o
Π	π	pi	p
P	ρ	ro	r
Σ	σ	sigma	s
T	τ	tau	t
Υ	υ	upsilon	u
Φ	φ	fi	ph
X	χ	chi	kh
Ψ	ψ	psi	ps
Ω	ω	omega	ō

Bron: [Grieks alfabet](#)

Les 2: de Griekse democratie

Inleiding / voorkennis ophalen	Wat weten de leerlingen nog van de vorige les? Maak met de leerlingen een mindmap.
lesdoel	Ik leer wat democratie is en hoe de Grieken stemden
instructie	Open de les op Gynzy en laat de leerlingen een video zien over de Griekse democratie. Vertel de leerlingen in 3 zinnen wat Democratie inhoudt: • Iedereen zijn stem telt • Iedereen mag meedenken • De meeste stemmen gelden Laat de leerlingen in tweetallen overleggen: heeft Nederland een democratie? Vertel daarna hoe de Griekse en Nederlandse democratie werken en hoe ze van elkaar verschillen.
verwerking	Jullie gaan de (Griekse) democratie nadoen in het klein. Laat de leerlingen op iets stemmen (bijvoorbeeld: invulling van de laatste themales). De leerlingen stemmen door middel van krassen op een potscherf of kleitablet. Ik gebruikte hiervoor play-dough en satéprikkers.
materiaal	• Gynzy • Satéprikkers • Play-Dough

Les 3: de Griekse Mythologie

Inleiding / voorkennis ophalen	Begin de les weer met een mindmap: wat weten de leerlingen nog van democratie? Wat is dat ook alweer?
lesdoel	Ik leer wat mythologie is door een mythe na te spelen
instructie	Introduceer het begrip Mythologie, wat is dat eigenlijk? Bekijk daarna met de leerlingen de video over Griekse goden (zie Gynzy). Print afbeeldingen van de Griekse goden en maak hiermee een memory. Ik gebruikte hiervoor een format van JuffrouwFemke.
verwerking	De leerlingen gaan in tweetallen een toneelstuk opvoeren! gebruik hiervoor de Griekse toneelteksten die je vindt op de volgende pagina's. Help de leerlingen met voorlezen of maak gebruik van gebaren of een spraakcomputer.
materiaal	• Gynzy • Griekse goden (Bron: juffrouwFemke) • Griekse toneelteksten

Orpheus en Euridice

In het verhaal van Orpheus en Euridice worden een jongen en meisje verliefd op elkaar. Helaas gaat het meisje dood door een beet van een slang. Orpheus gaat naar de onderwereld, dat is de plek waar de goden wonen. Hades, de god van onderwereld, zegt dat Orpheus zijn vrouw weer mee mag nemen, maar hij mag niet omkijken! Anders is hij zijn vrouw kwijt. Helaas kijkt hij toch om en is hij daarom Euridice voor altijd kwijt.

Orpheus: *Euridice, waar ben je? Ben je hier?*

Euridice: ... [zegt niks, loopt achter Orpheus aan]

Orpheus: *Euridice? Hoor je mij? Zeg iets als je me hoort*

Euridice ... [zegt niks]

Orpheus: *Oke, ik moet volhouden, ik mag echt niet omkijken... Euridice?? Zeg alstjeblieft iets*

[Orpheus kijkt om]

Orpheus: *Neeee....*

Pyramus en Thisbe

In het verhaal van Pyramus en Thisbe worden burenen verliefd op elkaar. De een is rijk en de ander is arm. Ze mogen niet bij elkaar zijn van hun ouders, omdat de ouders elkaar niet aardig vinden. Daarom praten Pyramus en Thisbe door een gaatje in de muur.

Pyramus: [op zijn knieën, kijkt door het gaatje] *Thisbe, zie je mij door het gaatje?*

Thisbe: [ook bij het gaatje, aan de andere kant] *Ja! Ik zie je!*

Pyramus: *Ik zie jou ook! Ik ben blij dat we even kunnen praten.*

Thisbe: *Ik ben ook blij, wat heb je vandaag gedaan?*

Pyramus: *Ik ben naar de markt geweest, maar ik dacht steeds aan jou. Het is jammer dat we buiten niet samen kunnen zijn.*

Thisbe: *Ik vind het ook jammer...*

De Minotaurus

In het verhaal van de Minotaurus gaat Theseus in een doolhof om daar een gevaarlijk monster te doden, de minotaurus. Hij krijgt hulp van de prinses Ariadne, die hem een draadje meegeeft. Door het draadje kan hij de weg terugvinden in het doolhof.

Ariadne: *Weet je zeker dat je gaat vechten? Het is wel gevaarlijk*

Theseus: *Ja, ik ga echt, het monster moet worden verslagen*

Ariadne: *Oke, neem dan dit draadje mee*

Theseus: *Een draadje? Waarvoor is dat?*

Ariadne: *Als je het draadje uitrolt vanaf het begin, kan je makkelijk de weg terugvinden in het doolhof. Je hoeft alleen maar het draadje te volgen.*

Theseus: *Dat is slim! Dankjewel*

Ariadne: *Graag gedaan en veel succes!*

Thyestes

In het verhaal van Thyestes is Thyestes heel erg boos op zijn broer Atrius. Om wraak te nemen doet hij iets vreselijks. Hij laat zijn broer zijn 3 kinderen sturen naar de keuken, hij zegt dat ze mogen helpen met koken maar eigenlijk maakt hij van de kinderen een gerecht en laat hij Atrius zijn eigen kinderen opeten!

Thyestes: *Smakelijk eten! Ik heb wat heerlijk voor je gekookt.*

Atrius: *Het ziet er lekker uit! Maar waar zijn mijn kinderen? Ik wil dat ze ook mee kunnen eten*

Thyestes: *Maak je geen zorgen, je kinderen zijn al bij je.*

Atrius: *Wat bedoel je?*

Thyestes: *Ze zijn heel dichtbij, dichterbij dan je denkt, misschien staan ze hier wel op tafel*

Atrius: *O my god, wat heb je gedaan???*

Hades en Persephone

In het verhaal van Hades en Persephone neemt Hades, de god van de doden, Persephone mee naar de onderwereld, waar de doden wonen, ze moet daar een half jaar per jaar wonen. Persephone is de dochter van Demeter en zij zorgt voor het mooie weer op aarde. Omdat Demeter heel verdrietig is, wordt het slecht weer de helft van het jaar, het is dan herfst en winter.

Persephone: *Mag ik alstjeblijft weer naar mama?*

Hades: *Nee dat mag niet*

Persephone: *Maar ik mis haar, ik wil terug naar boven*

Hades: *Dan had je beter naar mij moeten luisteren*

Persephone: *Alstjeblijft? Ik vind het niet eerlijk dat ik hier ben. En het regent altijd omdat mama verdrietig is.*

Hades: *Nee, geen sprake van, je blijft hier.*

©Juffrouwiris.nl

Les 4: de Olympische spelen

Inleiding / voorkennis ophalen	Begin de les weer met een mindmap: Wat weet je nog van de Griekse goden?
lesdoel	Ik leer over de olympische spelen en kan de verschillen benoemen tussen vroeger en nu.
instructie	Gebruik de kant en klare Gynzy les als onderlegger voor je les. Laat de leerlingen verschillende onderdelen zien uit de Griekse olympische spelen en benoem verschillen met nu (nu veel meer sporten, vrouwen mogen nu ook meedoen, er wordt niet meer naakt gesport).
verwerking	Houd met de leerlingen buiten of in de gymzaal een echte Olympische spelen! Gebruik hiervoor de scoreformulieren op de volgende bladzijdes. Er is ook een versie voor rolstoel gebonden leerlingen. Het discuswerpen kan gedaan worden met de frisbees en het kogelstoten met de jeu de boules ballen. Aan het eind van de les
materiaal	• 🌐 Green and Gold Minimalist Employee of the Month Cert... • 🌐 Gynzy • Scoreformulieren Olympische spelen • Pionnen • Frisbee's • Jeu de Boules ballen • Mat of zandbak

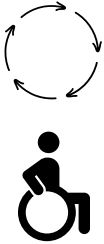
Scoreformulier Olympische spelen

Zet een kruisje bij je naam als je het onderdeel gewonnen hebt

Naam		
Discuswerpen 		
Kogelstoten 		
Verspringen 		
Hardlopen 		
Worstelen (armpje drukken) 		

Scoreformulier Olympische spelen

Zet een kruisje bij je naam als je het onderdeel gewonnen hebt

Naam		
Rolstoelrace 60 meter 		
Kogelstoten 		
Achteruit rijden 10m 		
Zoveel mogelijk rondjes rijden 		
Worstelen (armpje drukken) 		

Les 5: Griekse beeldhouwkunst

Inleiding / voorkennis ophalen	Begin de les met een video over Griekse beeldhouwkunst of laat afbeeldingen zien uit een museum (zoals het Louvre)
lesdoel	Ik ken de verschillen tussen de vroege, klassieke en hellenistische periode.
instructie	Laat de leerlingen zien dat we 3 periodes kennen in de Griekse beeldhouwkunst en benoem de kenmerken van elke periode (zie Gynzy les). Bekijk daarna met de leerlingen verschillende afbeeldingen van Griekse beeldhouwkunst en laat de leerlingen benoemen uit welke periode deze beelden komen.
verwerking	Laat de leerlingen zelf een beeldje maken!
materiaal	• Gynzy • Klei die aan de lucht droogt (bijv. van Action).